

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: είναι έτοιμος ο επικεφαλής των αγγλικανών να υπερασπισθεί τη βιβλική αντίληψη περί οικογενείας

Τον Μάρτιο 2013 εξελέγη νέος Πάπας Ρώμης καθώς και νέος Πριμάτος της Αγγλικανικής Εκκλησίας Αρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας Justin Welby, του οποίου η ενθρόνιση ετελέσθη στις 21 Μαρτίου. Ο Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας, Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας και επικεφαλής της αντιπροσωπείας της Ρωσικής Εκκλησίας στις πανηγυρικές εκδηλώσεις στην Καντερβουρία μίλησε σε ανταποκριτή του πρακτορείου «RIA-Novosti» για τις προοπτικές των σχέσεων της Αγγλικανικής Εκκλησίας με το Πατριαρχείο Μόσχας επί του νέου Πριμάτου της Αγγλικανικής Εκκλησίας, για τη συνεργασία Ορθόδοξων, Προτεσταντών και Ρωμαιοκαθολικών στην υπεράσπιση των παραδοσιακών χριστιανικών ηθικών αντιλήψεων στην Ευρώπη, για τις διώξεις των χριστιανών στη Συρία, το Ιράκ και σε άλλες χώρες της Μέσης Ανατολής και της Βορείου Αφρικής.

– Σεβασμιώτατε, φέρεται ότι ο νέος Αρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας Justin Welby είναι συντηρητικός σε αντίθεση με τον επί δεκαετία διατελέσαντα Πριμάτος της Εκκλησίας της Αγγλίας πρόκατοχό του Rowan Williams. Αυτό θα συμβάλει στη μεγαλύτερη συσπείρωση των χριστιανών προκειμένου να υπερασπισθούν τις παραδοσιακές αντιλήψεις περί γάμου ως ενώσεως ανδρός και γυναικός καθώς και στα θέματα της υιοθεσίας των παιδιών από ομόφυλα ζευγάρια, της ιεροσύνης, της κλωνοποίησης, της ευθανασίας και άλλα ζητήματα τα οποία τα τελευταία χρόνια προκαλούν μέσα στην κοινωνία έντονες συζητήσεις και ιδίως στην Ευρώπη; Υπάρχει περίπτωση οι οπαδοί των παραδοσιακών πνευματικών ηθικών αξιών να επικρατήσουν στη συζήτηση αυτή με την επόμενη κατοχύρωση της νίκης αυτών στη νομοθεσία ή μήπως είναι αναπόφευκτη συν τω χρόνω ή ήττα στην αντιπαράθεσή τους με τον εκκοσμικευμένο κόσμο;

– Φέρεται ότι ο νέος επικεφαλής της Αγγλικανικής Εκκλησίας Αρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας Justin Welby είναι παραδοσιακός σε ο, τι αφορά τα θέματα ηθικής. Ερωτηθείς άμεσα από εμένα σχετικά με τη στάση της Εκκλησίας της Αγγλίας απέναντι στις ομόφυλες ενώσεις παρουσία των εκπροσώπων των κατά τόπους Ορθόδοξων Εκκλησιών, προσκεκλημένων στην ενθρόνισή του απάντησε: «Η θέση της Εκκλησίας της Αγγλίας επί του γάμου είναι εντελώς σαφής. Αυτή είναι καταχωρημένη και στους κανόνες μας και πρόσφατα επιβεβαιώσαμε αυτή και πάλι με τη διατύπωση ότι ο γάμος είναι η διά βίου ένωση ανδρός και γυναικός. Ως χριστιανοί στην κοινωνία μας εμείς αναγνωρίζουμε την απόλυτη αξία του ανθρώπινου προσώπου, που δημιουργήθηκε από το Θεό. Αποκλείεται να αναγνωρίσουμε άλλες εκτός γάμου ενώσεις, αλλά ακολουθώντας τον Σωτήρα με τη χάρη και το έλεός Του, επιτελούμε την αποστολή μας μέσα στους ανθρώπους με τις αδυναίες τους. Στο ποιμαντικό μας έργο προσπαθούμε να επιδεικνύουμε προς τους ανθρώπους όπως είναι αυτοί την αγάπη του Χριστού. Και όμως η προσωπική μου πεποίθηση παραμένει αμετάβλητη: ο γάμος είναι η διά βίου ένωση ανδρός και γυναικός».

Ο Αρχιεπίσκοπος Justin Welby στηρίζει την πλειοψηφία της Ιεραρχίας της Εκκλησίας του στις προσπάθειες να αντιδράσουν στην επιβολή τελετών ευλογίας των παρόμοιων ενώσεων. Παρατηρούνται σοβαρές διαφωνίες στην Αγγλικανική Εκκλησία επί του θέματος και γι' αυτό ο Αρχιεπίσκοπος κάλεσε να δημιουργηθούν προϋποθέσεις προκειμένου να συζητηθεί ανοιχτά το πρόβλημα ώστε όλα τα πράγματα να λεχθούν με το όνομά τους και όχι με υπαινιγμούς και

αλληγορίες.

Μπορούμε να υποθέσουμε ότι ο νέος πνευματικός ηγέτης της Αγγλικανικής Κοινωνίας είναι πρόθυμος να υπερασπισθεί τη βιβλική αντίληψη περί οικογενείας ως η διά του γάμου ένωση ανδρός και γυναίκας. Με αυτά αναμφίβολα είναι ότι μπορούμε να δημιουργήσουμε τις στέρεες βάσεις για μια επιτυχή συνεργασία των Ορθοδόξων και των Αγγλικανών σε προσπάθεια αντιπαράθεσης στις επικίνδυνες τάσεις στο σύγχρονο κοινωνικό βίο.

– Η ανάληψη των καθηκόντων από το νέο Αρχιεπίσκοπο Καντερβουρίας πώς να επηρεάσει τις σχέσεις των Αγγλικανών με τους Ορθοδόξους; Θα υπάρξουν προοπτικές συνεργασίας της Εκκλησίας της Αγγλίας με το Πατριαρχείο Μόσχας σε ορισμένα θέματα;

– Ο Αγιώτατος Πατριάρχης Μόσχας και Πασών των Ρωσιών Κύριλλος στην εισήγησή του κατά την Ιερά Σύνοδο της Ιεραρχίας το Φεβρουάριο τόνισε ακόμα μια φορά ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας στους διαχριστιανικούς διαλόγους «αναζητεί συμμάχους στο θέμα διαφύλαξης της χριστιανικής κληρονομιάς και της προστασίας των παραδοσιακών χριστιανικών αξιών». Ως εκ τούτου μια από τις βασικές πτυχές του διαλόγου με την Αγγλικανική Εκκλησία είναι η επιθυμία να ενοποιήσουμε τις προσπάθειές μας για την προστασία της Ευρωπαϊκής χριστιανικής κληρονομιάς, την υπεράσπιση του δημόσιου ήθους βάσει της Ευαγγελικής διδασκαλίας.

Έχουμε ευρείες προοπτικές για την ενίσχυση της συνεργασίας στα κοινωνικά και μορφωτικά θέματα. Ελπίζω ότι η Εκκλησία της Αγγλίας και οι Εκκλησίες της Αγγλικανικής Κοινωνίας θα προσέχουν τη φωνή των Ορθοδόξων χριστιανών και συνειδητοποιήσουν την ευθύνη για τη συνέχιση της συνεργασίας μας.

– Πόσοι είναι τώρα και σε ποια κατάσταση ευρίσκονται ενορίες οι οποίες πρόσφατα υπό τη μορφή του *ordinariate* υπήχθησαν στη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία λόγω φιλελευθεροποίησης της Εκκλησίας της Αγγλίας; Κατά τη γνώμη Σας, θα αλλάξουν τα πράγματα μετά την ενθρόνιση του *Justin Welby* και του νέου Πάπα Ρώμης Φραγκίσκου;

– Αυτή τη στιγμή για τις πρώην Αγγλικανικές κοινότητες και τους κληρικούς, οι οποίοι προσχωρούν στη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία έχουν δημιουργηθεί τρεις *personal ordinariates*: της Παναγίας *Walsingham* στη Μεγάλη Βρετανία, της έδρας του Αγίου Πέτρου στις ΗΠΑ και τον Καναδά και της Παναγίας του Νότιου Σταυρού στην Αυστραλία. Αυτές οι δομές δημιουργήθηκαν με το Αποστολικό Διάταγμα *Anglicanorum Coetibus* του Πάπα Βενεδίκτου ΙΣΤ΄, εκδοθέν στις 9 Νοεμβρίου 2009. Διά του παρόντος καθιερώνονται κανόνες, σύμφωνα με τους οποίους οι Αγγλικανοί κληρικοί και λαϊκοί, που είναι αντίθετοι με τις φιλελεύθερες αλλαγές εντός της Αγγλικανικής Κοινωνίας, μπορούν να προσχωρήσουν στη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, κρατώντας το λειτουργικό τους τυπικό και την κανονική ανεξαρτησία από τη Λατινική Ιεραρχία.

Οι έγγαμοι αγγλικανοί κληρικοί μπορούν να γίνουν Ρωμαιοκαθολικοί κληρικοί μόνο μετά από ειδική άδεια της Αγίας Έδρας, η οποία εκδίδεται για κάθε περίπτωση ξεχωριστά και εν συνεχεία θα πρέπει να χειροτονηθούν εκ νέου. Οι Αγγλικανοί έγγαμοι Επίσκοποι μπορούν να χειροτονηθούν μόνο διάκονοι ή ιερείς. Οι ακολουθίες τελούνται κυρίως σε τοπικούς Ρωμαιοκαθολικούς Ιερούς Ναούς. Μέχρι σήμερα είναι περίπου 3 000 λαϊκοί και 80 ιερείς που έχουν κατανεμηθεί σε αυτές τις τρεις *personal ordinariates* της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας.

– Ποια είναι η γνώμη Σας για τις προοπτικές δημιουργίας των παρόμοιων *ordinariates* για τους Λουθηρανούς Γερμανίας και Ελβετίας, οι οποίοι επίσης επιθυμούν να υποταχθούν στη δικαιοδοσία του Βατικανού;

- Την παρόμοια πρόταση υπέβαλαν από την πλευρά της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας ο Πρόεδρος του Παπικού Συμβουλίου για την προώθηση της χριστιανικής ενότητας Καρδινάλιος Κουρτ Κοχ και ο Πρόεδρος της Επιτροπής για θέματα πίστεως Αρχιεπίσκοπος Γκέρχαρντ Λιούντβιγκ Μιούλλερ. Σε απάντηση ο Γενικός Γραμματέας της Παγκόσμιας Λουθηρανικής Ομοσπονδίας πάστορας Μάρτιν Γιούνγκε προέβη σε δήλωση σχετικά με το ανεπιθύμητο της δημιουργίας αυτής της ordinariate κάτι το οποίο θα συνεπάγεται την σοβαρή ένταση στις διαχριστιανικές σχέσεις. Εφόσον εκ μέρους των Λουθηρανών δεν έχει υποβληθεί το επίσημο αίτημα για τη δημιουργία των ειδικών ordinariates κρίνω προώρη προς το παρόν τη συζήτηση αυτή.

- Κατά πόσον σημαντική είναι η πρόσφατη αλλαγή των κεφαλών των ορισμένων κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών; Λαμβάνοντας υπόψη όλες τις ως άνω αλλαγές πώς βλέπετε την περαιτέρω ανάπτυξη της διαχριστιανικής συνεργασίας με το νέο Αρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας *Justin Welby* και το νέο Πάπα Ρώμης Φραγκίσκο; Σε ποιες γεωγραφικές περιοχές και σε ποια θέματα την έχουμε πρώτη ανάγκη;

- Όπως έχω πει ήδη ο βασικός τομέας διαχριστιανικής συνεργασίας είναι η προστασία των παραδοσιακών χριστιανικών αξιών εν όψη των προκλήσεως του εκκοσμικευμένου κόσμου. Έχουμε αρκετά κοντινές θέσεις στα θέματα της χριστιανικής ηθικής και ανθρωπολογίας με τους Ρωμαιοκαθολικούς και με πολλούς εκπροσώπους της Εκκλησίας της Αγγλίας. Φρονώ ότι οι χριστιανοί στο σύγχρονο κόσμο πρέπει να συνειδητοποιήσουν πιο βαθιά την ανάγκη ενοποιήσεως των προσπαθειών προκειμένου να αντιμετωπίσουν την επιθετική εκκοσμίκευση, την ηθική κατάρπωση της κοινωνίας, την κρίση της οικογένειας.

Ιδιαίτερη επικαιρότητα αποκτά σήμερα η διαχριστιανική συνεργασία για την προστασία των υπό δίωξη χριστιανών στις χώρες της Βορείου Αφρικής, της Μέσης Ανατολής και στις άλλες περιοχές.

Την τελευταία δεκαετία κατά του χριστιανισμού στη Μέση Ανατολή διεξάγεται ο ακήρυχτος πόλεμος με θύματα εκατοντάδες χιλιάδες χριστιανούς να χάνουν τη ζωή ή την πατρίδα τους. Μόλις το 1/10 του αρχικού χριστιανικού πληθυσμού, που ανερχόταν κάποτε σε 1,5 εκ. μένει τώρα στο Ιράκ. Ελάχιστοι χριστιανοί έμειναν στη Λιβύη, το Αφγανιστάν, το Πακιστάν. Οι χριστιανοί σ' εκείνες της περιοχές της Συρίας, όπου σε εξουσία ανέρχεται η λεγόμενη αντιπολίτευση, εξοπλισμένη από τις δυτικές δυνάμεις, υφίστανται διάκριση και εξοντώνονται φυσικά. Σε δυσχερέστατη κατάσταση περιήλθαν οι χριστιανοί της Αιγύπτου.

Οι χριστιανοί διώκονται και σε πολλές άλλες χώρες. Χωρίς να αναφερθούμε στο γεγονός ότι στην εκκοσμικευμένη Ευρώπη και σε άλλες χώρες του δυτικού κόσμου οι χριστιανοί ολοένα και περισσότερα δυσκολεύονται να υπερασπίζονται το δικαίωμά τους στη ζωή σύμφωνα με τα χριστιανικά ηθικά πρότυπα.

Όλα αυτά πρέπει να ωθήσει τους χριστιανούς διαφόρων δογμάτων να ενοποιήσουν τις προσπάθειές τους προκειμένου να προστατευθούν οι αναξιοπαθόντες και δυστυχημένοι, να διατηρηθεί η χριστιανική παρουσία στις χώρες της Μέσης Ανατολής, να αντιμετωπισθεί η χαρακτηριστικής της δυτικής κοινωνίας τάση εξώθησης της χριστιανικής θρησκείας στο ιδιωτικό τομέα.